

Kraków, 24.10.2017 r.

Prof. dr hab. Małgorzata Skrzypczyńska
Instytut Ochrony Ekosystemów Leśnych
Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Koffątaja
Al. 29-Listopada 46, 31-425 Kraków

**Ocena
dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego
Dr. hab. inż. Wojciecha Grodzkiego, prof. nadzw.
Instytutu Badawczego Leśnictwa, w związku z postępowaniem
o nadanie Mu tytułu profesora nauk leśnych**

Dane ogólne

Dr hab. Wojciech Grodzki, jest absolwentem Akademii Rolniczej w Krakowie, gdzie studiował na Wydziale Leśnym w latach 1979 - 1984. Dyplom magistra inżyniera leśnictwa uzyskał w 1984 r. na podstawie pracy pt. "Badania nad odwierzchołkowym zamieraniem pędów *Pinus nigra* Arn. na powierzchni testowej nr 1 (leśn. Repecko) i nr 2 (leśn. Brynica)" wykonanej pod kierunkiem prof. dr Stanisława Domańskiego. W 1996 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk leśnych na podstawie rozprawy pt. "Zmiany w występowaniu szkodników wtórnych świerka w zniekształconych ekosystemach leśnych Sudetów Zachodnich"; promotorem był prof. dr hab. Zenon Capecki. W roku 2008 habilitował się na podstawie rozprawy pt. "Wykorzystanie pułapek feromonowych do monitoringu populacji kornika drukarza w wybranych parkach narodowych w Karpatach".

Po ukończeniu studiów w tym samym roku (1984) odbył staż w Zakładzie Gospodarki Leśnej Regionów Górskich Instytutu Badawczego Leśnictwa w Krakowie, a następnie pracował jako technolog w Pracowni Ochrony Lasów Górskich. Po odbyciu rocznej służby wojskowej powrócił do IBL, obejmując stanowisko asystenta. W 2008 r. został mianowany docentem; w 2010 r. zatrudniono Go na stanowisku profesora nadzwyczajnego IBL. Od 2015 r. jest kierownikiem Zakładu Lasów Górskich IBL w Krakowie.

W celu poszerzenia wiedzy zawodowej Dr hab. W Grodzki ukończył studia w Podyplomowym Studium Ochrony Przyrody przy Wydz. Leśnym AR w Krakowie.

Przebywał na kilku naukowych stażach zagranicznych we Francji (INRA), w Belgii (Uniwersytet Katolicki w Louvain-la-Neuve, Université Libre de Bruxelles. Wyjazdy zagraniczne umożliwiły Mu nawiązywanie współpracy naukowej oraz realizowanie prac badawczych, których liczba jest imponująca a wartość merytoryczna jest nie do przecenienia.

W uznaniu osiągnięć naukowych i w pracy zawodowej Dr hab. W. Grodzki dziesięciokrotnie został wyróżniony nagrodami Dyrektora Instytutu Badawczego Leśnictwa, m.in. za rozprawę habilitacyjną (2008) i monografię "Kornik drukarz i jego rola w ekosystemach leśnych" (2014). Odznaczono Go trzykrotnie Krzyżami Zasługi, w tym Złotym Krzyżem Zasługi (2010), a także Złotym Medalem za Długoletnią Służbę (2015).

Jego dotychczasowy rozwój naukowy przebiegał następująco: 12 lat po ukończeniu studiów uzyskał stopień naukowy doktora, po dalszych 12 latach habilitował się, natomiast wniosek o wszczęcie postępowania o nadanie Mu tytułu profesora złożono po kolejnych 9 latach.

Ocena dorobku naukowego

Dorobek naukowy Dr hab. Wojciecha Grodzkiego jest pokaźny i bardzo wartościowy; obejmuje 240 pozycji opublikowanych, w tym 100 po habilitacji. Prace twórcze stanowią 59 pozycji (31 po habilitacji) i ukazały się w recenzowanych czasopismach z listy MNSW. Spośród prac z listy MNSW 21 jest samodzielnych, a w 17 współautorskich jest pierwszym autorem. Wiele prac zostało opublikowanych w języku angielskim w czasopismach o międzynarodowym zasięgu i wysokim IF. W Journal Citation Reports znalazły się 23 prace, w tym: *Global Change Biology* (45 pkt.) *Remote Sensing of Environment* (45), *Ecology and Society* (40), *PLoS One* (40), *Forest Ecology and Management* (40), *Journal of Applied Entomology* (30), *Environmental Pollution* (40), *Journal of Pest Science* (40), *Annals of Forest Science* (40).

Jego prace są szeroko cytowane w literaturze naukowej (360 cytowań); indeks Hirscha - w zależności od metodologii obliczeń mieści się w przedziale 11 - 13. Za dorobek naukowych Kandydat zgromadził 728 punktów, w tym po habilitacji 549; łączny IF wynosi 34, 276, w tym 28,812 po habilitacji.

Prace twórcze Kandydata dotyczą głównie owadów stanowiących zagrożenie dla trwałości górskich drzewostanów i obejmują zagadnienia ekologiczne, faunistyczne a także czynnej ochrony lasu.

Można w nich wyróżnić sześć głównych kierunków badawczych:

- Wskaźnica modrzewianeczka *Zeiraphera griseana* (Hb.) (Lepidoptera, Tortricidae) - nowy szkodnik liściożerny świerczyn górskich w Polsce;
- Mechanizm powstawania i rozwoju gradacji kornika drukarza *Ips typographus* (L.) (Coleoptera, Curculionidae, Scolytinae) w lasach objętych statusem ochronnym oraz w drzewostanach gospodarczych w górach;
- Kształtowanie się zespołów ekologicznych owadów kambiofagicznych występujących na świerku pospolitym oraz ich wrogów naturalnych w zmieniających się warunkach środowiskowych;

- Kornik zrosłozębny *Ips duplicatus* (C. R. Sahlb.), kornik modrzewiowiec *I. cembrae* (Heer) i inne nowe zagrożenia dla drzewostanów wyżynnych i górskich;
- Wykorzystanie technik geomatycznych w badaniach z zakresu entomologii leśnej i ochrony lasu;
- Innowacyjne metody ochrony świerczyn przed owadami kambiofagicznymi.

Efektom prac dotyczących pierwszego kierunku badawczego, było określenie gradacyjnego występowania wskaźnicy modrzewianeczki, jej biologii, prognozowania i zwalczania (Capecki, Grodzki, Zwoliński 1989), skutków jej żerowania (Grodzki 1998), monitoringu przy zastosowaniu feromonów (Grodzki 1994, 1995, 1997; Capecki, Grodzki 1998). Praktyczne aspekty tych badań zostały wykorzystane w corocznej prognozie zagrożenia drzewostanów górskich.

Mechanizm powstawania i rozwoju gradacji kornika drukarza w lasach objętych statusem ochronnym oraz w drzewostanach gospodarczych w górach jest opisywany w największej liczbie prac (45). Badania przeprowadzone, m.in. w międzynarodowym zespole w ramach projektu INCO-TATRY, pozwoliły na opisanie powstania i przebiegu gradacji w drzewostanach objętych ochroną czynną i ochroną bierną. Dalsze badania dotyczyły mechanizmu powstania i rozwoju gradacji w Górcach, Beskidzie Śląskim, Beskidzie Żywieckim i Sudetach Zachodnich. Kandydat dokonał weryfikacji cech drzewostanu i siedliska, które wpływają na podatność świerka na zasiedlenie przez kornika drukarza w lasach gospodarczych; przedstawił m.in. zespół czynników predyspozycyjnych masowemu rozrodowi. Ponadto w odniesieniu do wyboru drzew do zasiedlenia, Kandydat dokonał negatywnej weryfikacji funkcjonujących w literaturze modeli oceny ryzyka powstania gradacji kornika drukarza. Próbą podsumowania wiedzy o przyczynach, przebiegu i następstwach gradacji tego kornika są zbiorcze współautorskie opracowania czterech rozdziałów w polsko-czesko-słowackiej monografii (2010).

Trzeci kierunek badawczy obejmuje wiele aspektów poznawczych dotyczących występowania owadów kambiofagicznych i ich wrogów naturalnych w górskich drzewostanach świerkowych będących pod wpływem zanieczyszczeń przemysłowych. Dzięki tym badaniom stwierdzono możliwość wykorzystania kornika drukarza jako bioindykatora, w ramach projektu "IUFRO-Biodiversity". Rezultaty badań zawarto w 15 opracowaniach. Ponadto w oparciu o przeprowadzone badania opisano zmiany zachodzące w występowaniu owadów kambiofagicznych świerka oraz ich parazytoidów, drapiezców i komensali w zniekształconych ekosystemach leśnych w Sudetach (Grodzki 1997). Kandydat kontynuował ten kierunek badań,

których wyniki zamieszczono w kilkunastu opracowaniach (samodzielne albo wspólne prace publikowane w latach 1997 - 2013).

Czwarty kierunek badawczy dotyczy określenia roli kornika zrosłozębnego *Ips duplicatus* (C. R. Sahlb.) kornika modrzewiowca *Ips cembrae* (Heer) w drzewostanie.

Uwzględnia on ponadto opis nowych zagrożeń dla drzewostanów wyżynnych i górskich.

Oprócz walorów poznawczych badania mają ważny aspekt praktyczny, ponieważ pozwoliły na opracowanie zaleceń dla praktyki leśnej. Wyniki badań zamieszczono w kilkunastu opracowaniach, w tym współautorskich (1997 - 2014).

Prace podjęte w ramach piątego kierunku badawczego skutkowały określeniem dotyczącym wykorzystania technik geomatycznych w badaniach z zakresu entomologii leśnej i ochrony lasu. Kandydat zastosował w kilku obiektach leśnych metody i narzędzia GIS w badaniach na temat przestrzennej oceny zagrożenia drzewostanów przez kornika drukarza. Wyniki badań zamieszczono w kilkunastu opracowaniach (samodzielnych i współautorskich w latach 2004 - 2013) oraz w "Instrukcji ochrony lasu" (2012) a także w rozprawie habilitacyjnej (2007).

Osiągnięciem mieszczącym się w kolejnym nurcie badawczym, jest uzyskanie m.in. nowych danych na temat metody ochrony świerczyn przed owadami kambiofagicznymi. Prace te (w liczbie 17) obejmują zagadnienia praktycznego wykorzystania syntetycznych feromonów do celów kontrolno-monitoringowych jak również ograniczenia liczebności populacji wybranych gatunków szkodliwych owadów. Istotnym uzupełnieniem tego nurtu badawczego są uzyskane wyniki testowania innowacyjnych produktów do ochrony drewna przed owadami kambio- i ksylofagicznymi, dzięki czemu produkty te znalazły praktyczne zastosowanie (2015, 2017).

Najważniejszym osiągnięciem naukowym Kandydata są wyniki badań dotyczące mechanizmu powstawania i rozwoju gradacji kornika drukarza w lasach gospodarczych, jak również w lasach objętych statusem ochronnym w górach (drugi wymieniony kierunek badań). Efektem tych działań jest cykl publikacji na temat gradacji tego kornika w Tatrach i Gorcach (na obszarach chronionych) oraz w Beskidzie Śląskim i Beskidzie Żywieckim (w lasach gospodarczych), jak również pierwsza polska monografia kornika drukarza, której Kandydat był redaktorem naukowym oraz autorem lub współautorem wielu rozdziałów.

Doceniając wiedzę i profesjonalizm zawodowy Dr hab. W. Grodzkiego, zlecono Mu recenzowanie licznych prac naukowych nadesłanych do kilkunastu czasopism z IF. Powierzono Mu także funkcję współwydawcy czterech edycji "Proceedings WP IUFRO". Ponadto w 2017 r. objął stanowisko redaktora naczelnego czasopisma Leśne Prace Badawcze; również uczestniczył w radach naukowych trzech czasopism.

Podsumowując stwierdzam, że dorobek naukowy Dr. hab. Wojciecha Grodzkiego jest bogaty i bardzo wartościowy pod względem poznawczym i praktycznym. Kandydat pogłębił bowiem znacznie naszą wiedzę o owadach - a zwłaszcza o korniku drukarzu - stanowiących zagrożenie dla trwałości drzewostanów w górach. Na tej podstawie można stwierdzić, że wnioś On znaczący wkład do rozwoju teoretycznych i praktycznych działań związanych z ochroną lasu.

Ocena działalności dydaktycznej oraz kształcenie kadr naukowych

Z uwagi na specyfikę zatrudnienia praca dydaktyczno-wychowawcza Kandydata odgrywa niejako drugoplanową rolę. Mimo tego można tu wymienić kilka znaczących osiągnięć. Do takich zaliczają się:

promotorstwo zakończonego przewodu doktorskiego (2017) oraz promotorstwo trzech dalszych przewodów doktorskich (otwartych w 2010 r. i 2015 r.), które są w trakcie realizacji. Ponadto był recenzentem dwóch przewodów habilitacyjnych (2013, 2014) i pięciu rozpraw doktorskich.

Kandydat corocznie od 17 lat, bierze aktywny udział w seminariach z ochrony lasu, w Republice Czeskiej i R. Słowackiej, a także w międzynarodowych konferencjach IUFRO. Od ponad 25 lat aktywnie uczestniczy w sympozjach naukowych organizowanych przez Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Pol. Tow. Leśne, czy Instytut Badawczy Leśnictwa i Lasy Państwowe oraz w konferencjach Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa. W działalności tej mieści się także bieżące doradztwo dla jednostek Lasów Państwowych dotyczące ochrony leśnych drzewostanów. Dr hab. W. Grodzki wykazał się także dużymi umiejętnościami popularyzacji wiedzy, publikując liczne artykuły w prasie krajowej i zagranicznej.

Ocena działalności organizacyjnej

Dr hab. Wojciech Grodzki w ciągu ponad 30. letniej pracy zawodowej w Zakładzie Lasów Górskich IBL wniósł ogromny wkład w rozwój naukowo-badawczy tej jednostki organizacyjnej. Znalazło to wyraz w realizacji ponad 40 tematów badań, których był kierownikiem lub współwykonawcą. Badania te zostały sfinansowane ze środków zagranicznych i krajowych. Wśród zagranicznych tematów był m.in. program: POLONIUM (1998 - 2000), IUFRO SPDC (1998 - 2000), akcja COST E16 - BAWBILT, w którym uczestniczyły instytucje z 24 europejskich krajów; 1998 - 2002), TATRY (1998 - 2001), EFORWOOD, w którym brało udział 38 instytucji z 21 krajów; 2005 - 2009), BACCARA (16 instytucji z 9 krajów; 2009 - 2012). Ponadto kierował dwoma

grantami KBN/MNiSW, jak również kierował kilkunastoma projektami badawczymi zleconymi przez Dyr. Gen. Lasów Państwowych lub był ich współwykonawcą. Obecnie jest koordynatorem projektu, który opiewa na kwotę ponad 9 mln zł.

Od 1997 r. bierze udział w opracowaniach Analiz i Raportów IBL oraz Instrukcji Ochrony Lasu (2004, 2012).

Był organizatorem 3 międzynarodowych konferencji naukowych: IUFRO (1998, 2000); BAWBILT (2000).

Kandydat jest przewodniczącym Rady Naukowej IBL a także aktywnie uczestniczy w Radach Naukowych kilku parków narodowych.

Dr hab. W. Grodzki jest aktywnym działaczem NSZZ "Solidarność".

Podsumowanie i wniosek końcowy

Dr hab. Wojciech Grodzki - entomolog leśny o uznanej pozycji międzynarodowej - dzięki swojemu dorobkowi naukowemu, pogłębił dotychczasową wiedzę dotyczącą nauk leśnych, zwłaszcza teorię i praktykę ochrony lasu. Dorobek ten został znacząco powiększony po ostatnim awansie naukowym. Jego prace ukazują się, a także są cytowane, w renomowanych czasopismach naukowych o wysokim Impact Factor. Kandydat wyróżnia się wielką aktywnością inicjując, a następnie prowadząc badania naukowe w krajowych i zagranicznych ośrodkach naukowych; posiada dużą umiejętność kierowania zespołami badawczymi. Charakteryzuje Go także aktywność w działalności dydaktycznej, m.in. jest promotorem zakończonego przewodu doktorskiego i promotorem trzech kolejnych. Kandydat ma talent popularyzatorski, publikując liczne artykuły w prasie zawodowej.

Biorąc pod uwagę całokształt działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej Dr. hab. Wojciecha Grodzkiego, w oparciu o ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2016 r. poz. 882 z późn. zm.) stwierdzam z pełnym przekonaniem, że zasługuje On na nadanie tytułu profesora nauk leśnych.

Jednocześnie stawiam wniosek do Rady Naukowej Instytutu Badawczego Leśnictwa w Sękocinie Starym o podjęcie dalszego toku postępowania w sprawie nadania Dr. hab. Wojciechowi Grodzkiemu tytułu profesora nauk leśnych.

